

Súd: Okresný súd Nové Mesto nad Váhom
Spisová značka: 8P/89/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3522203557
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 02. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrea Vojteková Fejérová
ECLI: ECLI:SK:OSNM:2023:3522203557.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nové Mesto nad Váhom sudkyňou JUDr. Andreou Vojtekovou Fejérovou vo veci starostlivosti súdu o maloletého: T. W., A.. XX.XX.XXXX, v konaní zastúpený kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Mesto nad Váhom, dieťa rodičov: matky M. W., A.. XX.XX.XXXX, W. X. P. XXX, a otca F. Ž.O., A.. XX.XX.XXXX, W. M. XXX, za účasti prokurátora Okresnej prokuratúry Nové Mesto nad Váhom, v konaní o nariadenie ústavnej starostlivosti, takto

rozhodol:

I. Súd nariaďuje ústavnú starostlivosť nad mal. T. W., A.. X.X.XXXX, ktorá sa bude vykonávať v H. I. M., N. X, XXX XX M..

II. Otec je povinný prispievať na výživu mal. T. výživným vo výške 30% zo sumy životného minima mesačne na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona vždy do 20-teho dňa v mesiaci vopred na účet H. I. M., N. X, XXX XX M..

III. Matka je povinná prispievať na výživu mal. T. výživným vo výške 30% zo sumy životného minima mesačne na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona vždy do 20-teho dňa v mesiaci vopred na účet H. I. M., N. X, XXX XX M..

IV. Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Uznesením tunajšieho súdu č.k. 8P/89/2022 - 33, zo dňa 21.02.2023 súd začal konanie vo veci starostlivosti súdu o mal. T..

2. Súd vykonal dokazovanie výsluchom matky, oboznámením správy reedukačného centra, pričom zistil tento skutkový stav:

3. Súd vec prejednal a rozhodol v neprítomnosti otca, ktorý mal doručenie predvolania riadne vykázané.

4. Rozsudkom tunajšieho súdu č.k. 9P/165/2013-111 zo dňa 11.12.2014 bol mal. T. zverený do náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov U. W.G., A.. XX.XX.XXXX, a T. W.G., A.. XX.XX.XXXX, E. W. F. XXX. Rodičom bola uložená vyživovacia povinnosť. Otcovi bol zakázaný styk s mal. T. a mal. X. O..

5. Uznesením tunajšieho súdu č.k. 5P/11/2018-15 zo dňa 05.06.2018 bola starým rodičom mal. uložená povinnosť, aby maloletého T. W., A.. XX.XX.XXXX, odovzdali do starostlivosti T. P., A. T.I. XX, XXX XX S. - N..

6. Následne Rozsudkom Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom zo dňa 05.02.2020 č.k. 6P/56/2018-155 súd nariadil maloletému pobyť v H. I. X. N. účelom zabezpečenia odbornej pomoci dieťaťu na dobu 6 mesiacov od právoplatnosti tohto rozsudku.

7. Uznesením Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom zo dňa 30.09.2020 č.k. 9P/55/2020-16 súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým zveril mal. T. W., A.. XX.XX.XXXX, do osobnej starostlivosti matky a súčasne zaviazal otca mal. prispievať na jeho výživu zákonom stanoveným minimálnym výživným.

8. Tunajší súd Rozsudkom č.k. 12P/67/2020-15 zo dňa 11.02.2021 zveril mal. T. W., A.. XX.XX.XXXX, do osobnej starostlivosti matky a zaviazal otca prispievať na výživu maloletého sumou vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neplnoleté dieťa, a to vždy do 15. dňa v každom mesiaci vopred k rukám matky maloletého.

9. Uznesením tunajšieho súdu č.k. 8P/73/2022-9 zo dňa 13.10.2022 bolo nariadené neodkladné opatrenie, na základe ktorého súd uložil matke povinnosť odovzdať maloletého T. do starostlivosti H. I. M., N. X, M.. Súd zároveň rozhodol, že neodkladné opatrenie trvá do právoplatného rozhodnutia vo veci samej. V odôvodnení uznesenia sa uvádza, že súd mal osvedčené, že maloletý Dominik v starostlivosti matky nie je schopný adekvátne fungovať, jeho konanie je nekontrolovateľné, má unáhlené agresívne prejavy, telesné útoky na okolie, pričom mal. Dominik sa stáva nebezpečný sám pre seba, ako aj pre ostatných. Je v plnom záujme maloletého vytvoriť mu stabilné prostredie, zázemie a bezpečie v špecializovanom zariadení.

10. Kolízny opatrovník uviedol, že matka si uvedomila, že starostlivosť o maloletého vo svojej domácnosti nevládne. Zo správy zo zariadenia vyplýva, že boli nejaké konflikty, maloletý býva aj ich obeťou, ale ich vie aj vyvolať. Maloletý T. utiekol zo zariadenia, určitý čas sa zdržiaval v domácnosti starých rodičov, aj tam boli problémy, starým rodičom ukradol peniaze a kamarátovi mobil. Následne sa zdržiaval na východnom Slovensku. Na strane T. nenastali zmeny k lepšiemu, navrhol nariadiť ústavnú starostlivosť s tým, že maloletý by bol umiestnený v H. I. M.. Zo strany matky a otca navrhol určiť minimálne výživné, matka poberá čiastočný invalidný dôchodok, príjem z pracovnej činnosti máva iba z brigád, otec má iba minimálny príjem, zrejme len z brigádnickej činnosti.

11. Matka uviedla, že maloletého nevláda. Maloletý zobral jej priateľovi 1.200,-Eur, jej zobral 150,-Eur. Súhlasila s nariadením ústavnej starostlivosti. Ďalej uviedla, že maloletý ju ovláda, ona sa od neho nechá prehovoriť, potom mu všetko povolí, rozplače sa. Ona je poberateľkou invalidného dôchodku 224,-Eur, od apríla by mala pracovať.

12. Prokurátor okresnej prokuratúry navrhol nad maloletým nariadiť ústavnú starostlivosť a oboch rodičov zaviazat' na výživné podľa ich možností a schopností.

13. Zo správy H. I. M. vyplýva, že maloletý T. W.k bol do reedukačného centra prijatý dňa 17.10.2022 na základe nariadenia neodkladného opatrenia Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom zo dňa 13.10.2022, sp. zn. 8P/73/2022 - 9. Adaptačná fáza na podmienky zariadenia prebiehala s problémami. Počas vyučovania bol spočiatku aktívny, ale nepáčili sa mu školské povinnosti. U vyučujúcich sa snažil spraviť si dobré meno a tak sa zapájal do každej činnosti. Často sa ku všetkému vyjadruje a všetko komentuje, niekedy nevhodným spôsobom. Robí si posmech zo spolužiakov a príkazov. Vedomosti z jednotlivých predmetov sú na priemernej úrovni. Na hodinách je často nepozorný, rád zahovára, len aby sa nemusel učiť. Na vyučovanie sa nepripravuje, využíva len tie informácie, ktoré si zapamätá na hodine. Učivo ovláda mechanicky, má veľmi dobré vyjadrovacie schopnosti. Na hodinách je selektívne aktívny, čo záleží najmä od jeho nálady. Čo sa týka školy a spolužiakov, je ku všetkým priateľský a chlapci ho akceptujú. K autoritám sa správa familiárne, potrebuje mať stanovené hranice, ale vcelku je jeho správanie a vystupovanie slušné. Veľmi ho motivuje pochvala, na kritiku reaguje urážlivo, často ju nedokáže spracovať a cíti sa ukriždnené. Za prvý polrok prospel z odborných predmetov dobre, rovnako aj z matematiky, občianskej náuky, ekonomiky a praxe. Z telesnej výchovy a technológie prospel chválibe, zo slovenského jazyka prospel dostatočne. Zo správania mu bola znížená známka na stupeň 3, pretože sa nevrátil z vianočných prázdnin a mal neospravedlnených 95 hodín. Na odbornom výcviku pracuje T. veľmi dobre, je rýchly a zručný. Dokáže si prácu rozdeliť, zosumarizovať, je viditeľné, že má veľmi dobré pracovné návyky. Pri práci je samostatný, väčšinou pracuje samostatne, ale nemá problém pomôcť aj ostatným spolužiakom. Keď je práca náročnejšia, dokáže byť pokojný, ďalej pracuje

a je vytrvalý. Občas je veľmi rozržitý, ľahko rozptýliteľný a nepozorný, dôsledkom čoho sa mu pred Q. stal úraz na prste. Ihneď mu bola poskytnutá lekárska pomoc. Na úseku výchovy bola adaptácia na prostredie najnáročnejšia. T. mal viackrát konflikt s inými chlapcami z výchovnej skupiny, na ktorú bol umiestnený. Pred ostatnými chlapcami sa Dominik prezentoval ako svetaznalý, múdry, skúsený, rozprával im o tom, kde pracoval a čo robil. Chcel sa stať vodcom skupiny, avšak toto postavenie v skupine si u ostatných na výchovnej skupine musí „zaslúžiť“. Nedokázali ho prijať aj preto, že jeho záujmy boli spojené najmä s poľnohospodárstvom a životom na dedine a zato ho chlapci považovali za sedliaka. Konflikty nevyvoláva, skôr je do nich vtiahnutý, ale dokáže chlapcov svojimi „siláckymi“ rečami vyprovokovať. Ak sa dostane do konfliktov, situácie zvláda veľmi ťažko, býva plačlivý, sťažuje sa, nezvláda náročné situácie, cíti sa ukrivdene. 10.11.2022 mal T. konflikt s ďalším chlapcom, ktorý sa mu vyrážal. Z toho dôvodu bol T. na noc umiestnený na zdravotnú izoláciu. 15.12.2022 mal konflikt s iným chlapcom z jeho výchovnej skupiny kvôli upratovaniu. Druhý chlapec sa T. vyhrážal a fackoval ho, chytil ho za tričko a sotil, následkom čoho T. spadol na zem a druhý chlapec ho udrel do nosa, čím mu spôsobil zlomeninu. Bola mu poskytnutá lekárska pomoc. Agresor bol následne umiestnený do ochrannej miestnosti. K vychovávateľovi je však veľmi slušný, rád sa s ním rozpráva na rôzne témy. S dospelými dokáže veľmi dobre spolupracovať, ale so niektorými chlapcami v RC spolupracovať nedokázal, pretože je zvyknutý tráviť viac času s dospelými. Jeho hlavnými záujmami je práca, ktorú si často pýtal aj na výchovnej skupine, pretože ho nebavilo s ostatnými chlapcami pozeráť televíziu alebo nič nerobiť, čo sa u ostatných chlapcov nestretlo s porozumením. Nakoľko T. prišiel do zariadenia bez psychiatrickej medikácie, nebola vykonaná kontrola u detskej psychiatričky MUDr. Mikolajovej ani u psychiatričky, ku ktorej chodia ostatní chlapci z RC u MUDr. Lysovej. T. mal možnosť navštíviť aj individuálne sedenia u psychologičky, avšak túto možnosť nevyužil, nakoľko tieto sedenia sú dobrovoľné. Počas pobytu mal T. intenzívny kontakt s dedkom, ktorý mu často volával a niekoľkokrát ho bol aj pozrieť v RC. S matkou mal taktiež kontakt. T. bolo umožnené ísť na vianočné prázdniny, z ktorých sa ale nevrátil včas. Zadržaný bol 18.1.2023 a 19.1.2023 bol o 00:50 privezený späť do RC M.. V poobedných hodinách bol umiestnený na jeho výchovnú skupinu. Počas telefonátu s matkou na výchovnej skupine, sa T. ostatní chlapci vyhrážali, čo počula aj jeho matka. T. bol opäť umiestnený na zdravotnú izoláciu, kde bol oddelený od ostatných chlapcov. 20.1.2023 prišla do RC matka s priateľom z vlastnej iniciatívy kvôli vyhrážkam, ktoré počula v telefóne. T. a jeho matke bol umožnený osobný kontakt na dvore centra. T. to však využil a 20.1.2023 o 10:30 opäť nepovolene opustil naše zariadenie a do dnešného dňa nemáme o ňom žiadne informácie, kde sa aktuálne zdržiava. Na základe telefonickej informácie od matky sme sa dozvedeli, že nesúhlasí s tým aby sa maloletý vrátil späť do RC a údajne si podala žiadosť o zverenie do osobnej starostlivosti. Súd nás v tejto veci zatiaľ nekontaktoval.

14. Podľa § 54 ods. 1 až 6 Zákona o rodine náhradná osobná starostlivosť a pestúnska starostlivosť majú prednosť pred ústavnou starostlivosťou. Pred nariadením ústavnej starostlivosti je súd povinný vždy skúmať, či maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti, a ak to nie je možné, do pestúnskej starostlivosti.

Súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak je výchova dieťaťa vážne ohrozená alebo vážne narušená, nie je možné dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti a

- dieťa je osvojiteľné a nie je možné ho zveriť do starostlivosti budúcich osvojiteľov alebo do starostlivosti fyzickej osoby podľa osobitného predpisu,
- rodičia dieťaťa nežijú alebo im v starostlivosti o dieťa bráni závažná prekážka,
- uložené výchovné opatrenie podľa § 37 ods. 3 neviedlo k náprave alebo
- rodičia dieťaťa sú pozbavení výkonu rodičovských práv.

Za vážne ohrozenie alebo vážne narušenie výchovy maloletého dieťaťa sa nepovažujú nedostatočné bytové pomery alebo majetkové pomery rodičov maloletého dieťaťa.

Ak súd nerozhodol podľa § 39 ods. 2 a 3 alebo podľa § 56, sú rodičia maloletého dieťaťa naďalej jeho zákonnými zástupcami a spravujú jeho majetok.

Súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Pri rozhodovaní o ústavnej starostlivosti a označení zariadenia súd vždy prihliadne na citové väzby maloletého dieťaťa k rodičom, súrodencom a iným blízkym osobám a zohľadní možnosti zariadenia na utvorenie podmienok na zachovanie rodinných a citových vzťahov dieťaťa, jeho rodičov a súrodencov.

15. Podľa § 62 ods. 1 až 6 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa

na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliada súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť. Ak je maloleté dieťa zverené do striedavej osobnej starostlivosti rodičov, súd pri určení výživného prihliada na dĺžku striedavej osobnej starostlivosti každého rodiča alebo súd môže rozhodnúť aj tak, že počas trvania striedavej osobnej starostlivosti rodičov výživné neurčuje.

16. Podľa § 75 ods. 1, 2 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliada súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliada súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliada aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie. Výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi; to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa.

17. Podľa § 81 ods. 1, 2 Zákona o rodine ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné. Súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, súčasne uloží rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať dieťaťu výživné povinnosť, aby výživné poukazovali zariadeniu, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného zariadeniu, má toto zariadenie právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa, vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet maloletého dieťaťa.

18. V predmetnej veci mal súd za preukázané, že nad maloletým T. je nevyhnuté nariadiť ústavnú starostlivosť. Uznesením tunajšieho súdu č.k. 8P/73/2022-9 zo dňa 13.10.2022 bolo nariadené neodkladné opatrenie, na základe ktorého súd uložil matke povinnosť odovzdať maloletého T. do starostlivosti H. I. M., N. X, M.. Neodkladné opatrenie bolo nariadené z dôvodu, že maloletý T. nebol schopný fungovať v starostlivosti matky, jeho konanie bolo nekontrolovateľné, mal unáhlené agresívne prejavy, bolo potrebné mu vytvoriť stabilné prostredie, zázemie a bezpečie v špecializovanom zariadení. Po nariadení neodkladného opatrenia sa správanie maloletého nezmenilo. V správaní maloletého nedošlo k náprave. Ako vyplynulo zo správy centra, kde je maloletý umiestnený, maloletý sa často dostáva do konfliktov, ktoré sice nevyvoláva, ale vie ostatných chlapcov ku konfliktom vyprovokovať. Maloletý mal veľký počet neospravedlnených hodín. Maloletý bol uvoľnený cez Vianočné sviatky na pobyt domov, z pobytu sa však nevrátil, následne bol zadržaný dňa 18.1.2023 a 19.1.2023 bol o 00:50 privezený späť do centra. Maloletý T. dňa 20.1.2023 o 10:30 opäť nepovolene opustil centrum, pričom zariadenie, ani matka nemali vedomosť o tom, kde sa zdržiava. Matka pri svojej výpovedi na pojednávaní uviedla, že sama nezvládne výchovu maloletého, pretože ona sa dá vždy maloletým ovplyvniť a maloletý ju prehovorí. Otec maloletého sa o maloletého sa nezaujíma. Maloletý má problémové správanie. Maloletý odcudzil matke, jej priateľovi, ako aj starým rodičom finančnú hotovosť.

19. Z vyššie uvedených dôvodov má súd za to, že sú splnené podmienky na nariadenie ústavnej starostlivosti nad maloletým T. podľa § 54 ods. 2 Zákona o rodine. Ústavná starostlivosť sa bude vykonávať v H. I. M., N.P. X, XXX XX M.. Nariadenie ústavnej starostlivosti nad maloletým je v záujme maloletého. Je potrebné, aby sa správanie maloletého stabilizovalo v špecializovanom zariadení, kde bude maloletému poskytnutá pomoc a podpora.

20. V súlade s § 62, § 75 ods. 1 a 2 a § 81 ods. 1 a 2 Zákona o rodine súd určil matke a otcovi maloletého Dominika výživné sumou 30% zo sumy životného minima mesačne na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona, ktoré sú povinní platiť vždy do 20-teho dňa v mesiaci vopred, na účet Reedukačného centra Hlohovec, Zámok 1, 920 29 Hlohovec. Pri určení výšky výživného súd prihliadol na osobné, zárobkové a majetkové pomery oboch rodičov. Matka je čiastočná invalidná dôchodkyňa, príjem otca je minimálny.

21. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 52 CMP.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Nové Mesto nad Váhom písomne v troch vyhotoveniach.

Ak vo veciach starostlivosti súdu o maloletých súd rozsudkom schváli dohodu rodičov, nie sú rodičia oprávnení podať voči výroku, ktorým bola dohoda schválená, odvolanie.

V odvolaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka, ďalej sa uvedie proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolanie možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Rozsudok o výživnom je vykonateľný doručením.

Pokiaľ nebude povinnosť uložená týmto rozsudkom plnená dobrovoľne, možno sa jej plnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie, resp. na nariadenie výkonu rozhodnutia.